

Załącznik do Uchwały nr 8/2022
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku
z dnia 07.06.2022 r.

**Stanowisko Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku
z dnia 07.06.2022 r. w sprawie oceny funkcjonowania gospodarki
w województwie pomorskim**

Rok 2021 minął pod znakiem pokryzysowego „odbicia” gospodarki po roku poprzednim silnie naznaczonym negatywnymi skutkami pandemii koronawirusa. Ze wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w roku 2021 PKB Polski wzrósł o 5,7%, co wskazuje na dobre poradzenie sobie polskiej gospodarki z pandemią. Powrót na ścieżkę wzrostu w roku 2021 to efekt m.in. wprowadzonych przez rząd w czasie pandemii tarcz pomocowych pozwalających na utrzymanie miejsc pracy oraz szybkiej adaptacji przedsiębiorstw do nowych warunków. Elementy te pozwoliły wykorzystać falę popytu powstałą po zniesieniu obostrzeń pandemicznych. Należy jednak odnotować, że pandemia COVID-19 była dla pomorskiej gospodarki dotkliwa: w roku 2020 województwo pomorskie było jednym z trzech polskich regionów, w których odnotowano spadek PKB (w Pomorskiem o 0,5%), przy czym wzrost PKB na poziomie całego kraju wynosił jedynie 1,5%.

Zakłócenia w dostawach komponentów i półproduktów czy wzrost cen surowców były codziennością przedsiębiorstw w 2021 r. Mimo wszystko na większość branż nie wpłynęło to negatywnie. Popyt na pracę okazał się na tyle silny, że stopa bezrobocia spadła w Pomorskiem w ciągu roku z 6,3 do 5,1%. Nie zmienia to jednak faktu, że kryzys wywołał szereg zmian strukturalnych, m. in. zmianę modelu pracy i spędzania czasu wolnego. Pandemia COVID-19 zmieniła także zachowania transportowe mieszkańców regionu – spadło znaczenie transportu zbiorowego na rzecz transportu indywidualnego.

Rozwija się potencjał pomorskich inteligentnych specjalizacji (ISP). W podmiotach z obszarów ISP wyraźnie częściej podejmowana jest działalność badawczo-rozwojowa, przedsiębiorstwa te są także bardziej innowacyjne, stanowią motor napędowy dla wzrostu konkurencyjności i poziomu innowacyjności pomorskiej gospodarki. Częściej prowadzą działalność eksportową, powszechniej wykorzystują technologie cyfrowe czy szkolą pracowników. Okazały się także wyraźnie mniej wrażliwe na negatywne skutki pandemii, są bardziej otwarte na współpracę z instytucjami otoczenia biznesu i ośrodkami badawczymi. Mimo stale rosnących nakładów na B+R w województwie pomorskim (3. miejsce w kraju), niepokoi jednak spadek pozycji na tle innych regionów europejskich.

Ze względu na nadmorskie położenie województwo pomorskie posiada znaczący potencjał logistyczny. Porty morskie regionu mają kluczowe znaczenie dla gospodarki morskiej kraju. Mimo okresu pandemii rosną obroty ładunkowe oraz przeładunki kontenerowe w portach morskich, utrwalając wzrostową tendencję pozycji pomorskich portów na tle Europy.

Przemysł stoczniowy i technologii morskich wykazywał w ostatnich latach dużą umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków rynkowych. Mimo pandemii intensywnie rozwija się sektor remontów statków oraz – choć w mniejszym stopniu – produkcja częściowo wyposażonych kadłubów. Obecnie ponad 90% całokształtu przychodów przemysłu stoczniowego w Polsce zapewniają firmy prywatne lub zdominowane przez kapitał prywatny. Liczbę spółek handlowych zarejestrowanych jako prowadzące działalność gospodarczą w sektorze stoczniowym stale rośnie, stabilnie rośnie także zatrudnienie.

Kolejnej szansy dla pomorskiej gospodarki należy się doszukiwać w transformacji energetycznej związanej z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii. W 2021 roku kontynuowano działania w ramach Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku. Pomorskie przystąpiło również do ogólnopolskiego porozumienia sektorowego na rzecz rozwoju morskiej energetyki wiatrowej. Kontynuowane są przedsięwzięcia i inicjatywy związane z rozwojem technologii wodorowych.

Pomorski przemysł okrętowy czeka w najbliższych latach duże wyzwania związane m.in. z realizacją programów zbrojeniowych na potrzeby bezpieczeństwa państwa, budowy promów dla polskich armatorów, jednostek pływających na potrzeby morskiej energetyki wiatrowej oraz dekarbonizacją żeglugi. Intensywnie rozwijają się biura projektowe i firmy serwisowe mechanizmów okrętowych i urządzeń, armatorskich firm obsługi technicznej floty.

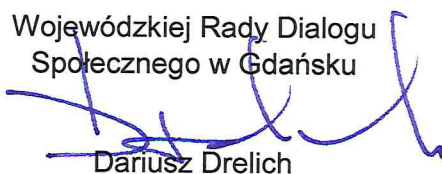
W połączeniu z wymianą pokoleniową spowodowaną przechodzeniem na emeryturę, rodzi to potrzebę stałego dopływu dużej liczby wysoko wykwalifikowanych pracowników, który w obecnej chwili jest daleko niewystarczający. Mimo znacznej interwencji ze środków unijnych będących w dyspozycji samorządu województwa pomorskiego w ponadpodstawowe szkolnictwo zawodowe należy dążyć do wzmocnienia kształcenia na wszystkich szczeblach tej branży. Brak dopływu wykształconych kadr stanowi główną barierę rozwojową i stwarza zagrożenie dla jej rozwoju w przyszłości.

W związku z powyższym Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku zwraca uwagę na potrzebę utrzymania lub wprowadzenia na poziomie szkolnictwa wyższego dyscyplin naukowych powiązanych z dynamicznie rozwijającymi się branżami sektora gospodarki morskiej lub pokrewnych, m.in. okrętownictwa, oceanotechniki i morskiej energetyki wiatrowej.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku odnotowuje, że negatywne zjawiska wywołane pandemią koronawirusa, w tym zaburzenia łańcuchów dostaw, perturbacje na rynku pracy, natężenie procesów inflacyjnych, zostały w 2022 roku spotęgowane przez kryzys spowodowany przez agresję Rosji na Ukrainę. Zmniejszenie negatywnych skutków pandemii oraz wojny na Ukrainie na gospodarkę będzie wymagało wzmoczonego wsparcia szczebla centralnego oraz umiejętnego wykorzystania środków europejskich z nowej perspektywy finansowej.

Przewodniczący

Wojewódzkiej Rady Dialogu
Społecznego w Gdańsku

Dariusz Drelich